

NHỮNG ĐIỂM ĐỘC ĐÁO & CÁC PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC CỦA PHONG TRÀO THIẾU NHI THÁNH THỂ VIỆT NAM

I. NHẬN ĐỊNH

Đoàn thể nào cũng có những khác biệt về hình thức, nội dung, mục đích hoạt động, hệ thống tổ chức...

Phong trào TNTT là một đoàn thể, một phong trào giáo dục trẻ:

1. Phong trào dùng những sinh hoạt lành mạnh tự nhiên để tạo sự vui tươi, nhờ đó các em có thể hoà mình với mọi người, dễ dàng cảm thông và chia sẻ với người cùng trang lứa. Sinh hoạt cũng là dịp để bồi đắp, thực hành và trau dồi thêm khả năng tiếng Việt. Ngoài ra, Phong trào còn giáo dục và hướng dẫn các em trở thành những nhân sự làm việc đặc lực cho các sinh hoạt cộng đồng, tạo tinh thần đồng đội qua những sinh hoạt đoàn đội.
2. Song song với những buổi sinh hoạt tâm tình chia sẻ tự nhiên, các em còn có những giờ phút để sống gần gũi với Chúa Thánh Thể qua những giờ cầu nguyện, viếng Chúa, chia sẻ Lời Chúa, tham dự Thánh Lễ để lãnh nhận nguồn ơn thiêng liêng của Thiên Chúa mà phong trào gọi là siêu nhiên. Qua các phương pháp siêu nhiên này, các em có thể tu luyện đạo đức tâm hồn, nhờ đó tránh đi được những cảm bậy xấu xa tội lỗi đang xẩy ra ngoài xã hội hiện nay.

PT/TNTT là một đoàn thể công giáo tiến hành, giáo dục tuổi trẻ, nên trọng tâm của giáo dục được kết tụ của siêu nhiên lẫn tự nhiên. Trong đó, các em được giáo dục toàn diện về đức dục, trí dục, thể dục, để trở thành một công dân tốt ngoài xã hội theo tinh thần Kitô giáo và đào luyện các em trở thành một Kitô hữu hoàn hảo. Bởi thế, trong mọi phương pháp giáo dục đều được thấm nhuần tinh thần tôn giáo và thánh kinh hoá mọi sinh hoạt.

A. Thánh kinh

1. Phong trào lấy Thánh kinh là cốt lõi và là nền tảng cho mọi sinh hoạt và suy tư của TNTT.
2. Tất cả mọi sinh hoạt, bài hát, những trò chơi, vũ điệu, băng reo đều được thấm nhuần và được ướp bằng hương thơm của thánh kinh.
3. Khởi nguồn thánh kinh gọi cho ta những yếu tố quan trọng bắt nguồn từ kinh thánh để kết hợp và thánh hoá cho mọi phương pháp hoạt động tự nhiên

B. Thánh thể

1. Phong trào lấy thánh thể làm trung tâm điểm và là nguồn sống.
2. Khởi nguồn thánh thể gọi cho ta yếu tố bắt nguồn từ thánh thể, để từ đó chúng ta sẽ tổng hợp các phương pháp siêu nhiên giúp các em sống trọn vẹn là một thiếu nhi thánh thể qua cầu nguyện, rước lễ, hy sinh và làm việc tông đồ.
3. Nuôi sống và làm cho tâm hồn biến đổi để nên thánh mỗi ngày.

II. NHỮNG ĐIỂM ĐỘC ĐÁO CỦA PT/TNTT/VN:

Những điểm độc đáo của Phong Trào TNTT được nổi bật và nêu ra rất rõ trong Nội Quy Chương I, từ Điều 2 cho đến Điều 6 như sau:

Điều 2: Mục Đích:

Phong Trào TNTT nhằm hai mục đích tổng quát:

- (2.1) Đào luyện thanh thiếu niên trở thành những con người kiên toàn và những Kitô Hữu hoàn hảo.
- (2.2) Đoàn ngũ hóa và hướng dẫn thanh thiếu niên loan truyền Tin Mừng Chúa Kitô và góp phần xây dựng xã hội.

Phong Trào TNTT muốn đạt tới mục đích giúp các em thành "Người" đúng nghĩa và song hành là một "Người Công Giáo Đích Thực", để các em chính là những tông đồ "mới" truyền thông Tin Mừng và góp phần xây dựng xã hội. Một con người tài năng, đức độ vừa góp phần mở mang nước Chúa và cùng lúc là con người hữu ích cho tha nhân và xã hội dù ở bất cứ nơi đâu và ở trong bất cứ hoàn cảnh nào, trong môi trường sống cá nhân hay tập thể.

Điều 3: Nền Tảng

Phong Trào TNTT lấy Lời Chúa trong Thánh Kinh và Giáo Huấn của Giáo Hội (Thánh Truyền) làm nền tảng để giáo dục và hướng dẫn giới trẻ trong các hoạt động.

Tất cả các bài học, đề tài giảng dạy, ý lực sống, ca hát, băng reo, trò chơi đều dựa trên nền tảng Thánh Kinh để từ đó đưa ra những bài học có thể áp dụng được trong đời sống hiện tại của người Kitô Hữu và người công dân tốt lành trong xã hội cũng như môi trường sống chung quanh.

Từ trong Thánh Kinh và Thánh Truyền, Phong Trào Thiếu Nhi lấy lấy Thánh Thể làm nền tảng kết hợp mọi phương pháp siêu nhiên. Do đó, chữ Thánh Thể luôn dính liền với chữ Thiếu Nhi và được coi như một nền tảng đặc biệt đối với Phong Trào Thiếu Nhi Thánh Thể. Từ đây, ta có thể thấy những nền tảng của Phong Trào Thiếu Nhi Thánh Thể là Thánh, Thánh, Thánh: Thánh Kinh, Thánh Truyền và Thánh Thể. Sống Lời Chúa và kết hiệp với Chúa Giêsu Thánh Thể là điều mà mỗi thành viên của Phong Trào TNTT cố gắng thực hiện mỗi ngày.

Điều 4: Lý Tưởng

Phong Trào TNTT nhận Chúa Giêsu Thánh Thể là trung tâm điểm, là nguồn sống thiêng liêng và là lý tưởng sống của đời mình.

Các thành viên luôn cố gắng sống kết hiệp và thánh hóa mọi tư tưởng, lời nói, việc làm hằng ngày với Chúa Giêsu Thánh Thể để mỗi ngày trở thành "Ngày Thánh Thể". Dâng Ngày, Dâng Lễ, Rước Lễ hay Rước Lễ Thiêng Liêng, Lành Hạt, Viếng Chúa, Hy Sinh, Làm Việc Bỏ Phận và Công Tác Bác Ái Tông Đồ. Là những việc lành truyền thống giúp thực hiện Ngày Thánh Thể.

Điều 5: Tôn Chỉ

Tôn Chỉ của Phong Trào TNTT Việt Nam là:

- (5.1) Sống Lời Chúa và kết hiệp với Chúa Giêsu Thánh Thể bằng Cầu Nguyện, Rước Lễ, Hy Sinh, và Làm Việc Tông Đồ dưới sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần, cách riêng làm tông đồ cho giới trẻ...
- (5.2) Yêu mến và tôn kính Đức Maria Mẹ Chúa Cứu Thế, để nhờ Mẹ chúng ta đón nhận Chúa và đem Chúa vào đời một cách tuyệt hảo.
- (5.3) Tôn kính các Thánh Tử Đạo Việt Nam, noi gương và nên chứng tá Tin Mừng Chúa Kitô như các Ngài.
- (5.4) Yêu mến và vâng phục vị đại diện Chúa Kitô, là Đức Giáo Hoàng, thủ lãnh của Thiếu Nhi Thánh Thể, đồng thời cầu nguyện và thực hiện những ý chỉ hằng tháng của Ngài.
- (5.5) Thăng tiến con người nhân bản. Bảo tồn và phát huy truyền thống văn hóa dân tộc Việt Nam.

Điều 6: Tâm Niệm

- (6.1) Thiếu nhi mỗi sáng dâng ngày, điểm tô đời sống hương bay nguyện cầu.
- (6.2) Thiếu nhi thánh thể nhiệm mầu, tôn sùng rước lễ nhà châu viếng thăm.
- (6.3) Thiếu nhi thánh giá chúa năm, nhìn lên phần khởi chuyên cần hy sinh.
- (6.4) Thiếu nhi nhờ mẹ đình ninh, qlàm gương sáng xứng danh tông đồ.
- (6.5) Thiếu nhi mọi việc nhỏ to, tinh thần vâng phục chuyên lo đậm đà.
- (6.6) Thiếu nhi đầm thấm nét na, nói năng hành động nắn nà trắng trong.

- (6.7) Thiếu nhi bác ái một lòng, tìm luôn quảng đại mới mong giúp người.
- (6.8) Thiếu nhi ngay thẳng trọn đời, nói làm đúng mực người người tin yêu.
- (6.9) Thiếu nhi dù khó trăm chiều, chu toàn bốn phận mọi điều chăm chuyên.
- (6.10) Thiếu nhi thực hiện hoa thiêng, chép ghi mỗi tối cộng biên mỗi tuần.

III. PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC CỦA PHONG TRÀO

Muốn đạt tới kết quả trên, Phong Trào TNTT dùng hai phương pháp TỰ NHIÊN và SIÊU NHIÊN trong tiến trình giáo dục và hướng dẫn thanh thiếu niên và hai phương pháp này phải song đôi với nhau, hỗ trợ và thăng tiến cùng nhau:

Con người kiện toàn (TỰ NHIÊN) + Kitô Hữu hoàn hảo (SIÊU NHIÊN)
 Truyền thông Tin Mừng (SIÊU NHIÊN) + Góp phần xây dựng xã hội (TỰ NHIÊN)

Phong trào thiếu nhi thánh thể sử dụng những phương pháp thích hợp để giáo dục thanh thiếu niên về hai phương diện tự nhiên và siêu nhiên.

1. Tự nhiên: dùng những phương pháp tự nhiên như ca vũ, sinh hoạt ngoài trời, vào sa mạc, hoạt động xã hội mà các hoạt động này được thấm nhuần tinh thần thánh kinh.
2. Siêu nhiên: đặt căn bản cho đời sống tinh thần bằng cách sống ngày thánh thể qua việc dâng ngày, cầu nguyện, rước lễ, thực hiện bó hoa thiêng liêng, tinh huân, chia sẻ lời chúa.

IV. PHƯƠNG PHÁP SIÊU NHIÊN

Các phương pháp siêu nhiên được xây dựng trên hai nền tảng chính: Thánh Kinh & Thánh Thể.

A. NỀN TẢNG THÁNH KINH

Phương pháp khơi nguồn từ thánh kinh gồm có:

1. Lãnh Nhận Lời Chúa

- a. Kiện toàn nội tâm, trau dồi nhân cách, làm hoàn hảo hơn đời sống kitô hữu.
- b. Một phương pháp để đào sâu tác động tâm hồn, gồm những việc chính:
 - đọc một đoạn lời chúa.
 - thỉnh lễ và suy niệm
 - phát biểu ý tưởng làm tác động tâm hồn và liên quan đến cuộc sống.
 - lời nguyện.
- c. Điều kiện để thực hiện phương pháp này cần có một số ít người và có chút kiến thức về thánh kinh.

2. Khung Cảnh Thánh Kinh

Dùng khung cảnh trong thánh kinh để tạo một khung cảnh sống và một mẫu người lý tưởng cho các đoàn viên cảm nghiệm và noi theo. Chúa Giêsu chính là con người lịch sử, là gương mẫu cho các ngành:

- a. ngành Ấu: chúa Giêsu thời bé thơ.
- b. ngành thiếu: chúa Giêsu trong cuộc sống ẩn dật.
- c. ngành nghĩa: chúa Giêsu thời rao giảng tin mừng.

3. Bầu Khí Thánh Kinh

Phương pháp này dựa trên định luật tâm lý: tạo môi trường toàn yếu tố thánh kinh (bài hát, vũ, trò chơi, băng reo, ý lực, tên đội) trong các sinh hoạt cũng như sa mạc để đoàn viên thấm nhuần kinh thánh và sống theo tin mừng.

B. NỀN TẢNG THÁNH THỂ

Phương pháp khơi nguồn từ thánh thể gồm có:

1. Sống Ngày Thánh Thể

- a. Đây là phương pháp thực hành quan trọng được chú tâm ngay từ những bước đầu trong lịch sử phong trào.
- b. Phương pháp sống một ngày hoàn hảo của người kitô hữu, sống kết hợp với chúa Giêsu thánh thể trong mọi tư tưởng, lời nói, việc làm.

- c. Phương pháp sống một ngày, trong đó chúa giêsu thánh thể là mặt trời, là trung tâm điếm của ngày sống. Tựa như mặt trời lộ dạng, ngày sống thánh thể được bắt đầu bằng việc dâng ngày. Như khi mặt trời giữa trưa, cao điếm của ngày sống thánh thể là việc tham dự thánh lễ và rước lễ. Các giờ khác trong ngày được đánh dấu bằng những giờ cầu nguyện, việc chúa, hy sinh và làm tông đồ. Khi chiều tà, mặt trời lặn xuống, ngày sống thánh thể kết thúc bằng việc tổng kết bó hoa thiêng và dâng đêm. Bó hoa thiêng còn được coi là một phương pháp thăng tiến lòng đạo đức, một phương tiện nên thánh của người thiêu nhi thánh thể.

2. Giờ Thánh Thể

- Khoảng thời gian đến gần chúa, tâm sự với chúa.
- Giờ thánh thể có thể thực hiện bất cứ lúc nào, ngay cả những lúc đêm khuya. “Các con không thức được với thầy một giờ sao.”
- Giờ thánh thể có thể dài hay ngắn, đông hay ít người, hình thức tùy tiện thay đổi. Chủ đích là kết hợp với chúa; như vậy, việc làm vì chúa sẽ không làm ta chán nản.
- Hai yếu tố quan trọng của giờ thánh thể là:
 - đến gần chúa (trong nhà tạ)
 - tâm sự với chúa (lời tiếng nếu cần)

V. PHƯƠNG PHÁP TỰ NHIÊN

Dùng phương pháp tự nhiên (ca hát, múa vũ, chuyên môn, trò chơi...) với khung cảnh thánh kinh để huấn luyện theo từng lứa tuổi. Ngành aâu: ngoạn với cuộc đời thơ ấu của chúa giêsu. Ngành thiêu: hy sinh với cuộc sống ẩn dật của chúa giêsu. Ngành nghĩa: chinh phục với đời sống công khai của chúa giêsu.

A. Phương pháp hàng đội

- Như mai sen phân công cho các thú lãnh, như chúa giêsu chọn các môn đệ và sai họ đi rao giảng, phương pháp hàng đội là phương pháp phân công và trao trách nhiệm. (nội quy số 14)
- Phương pháp lấy đội làm căn bản để sinh hoạt và học tập, rèn luyện khả năng và tính khí con người.

B. Phương pháp tiệm tiến

- Phương pháp thiên chúa dùng để giáo dục và hướng dẫn con người tùy trình độ hiểu biết của họ và mạc khải dần dần với ba giai đoạn rõ rệt:
 - giai đoạn phát: chúa để sống theo luật tự nhiên.
 - giai đoạn hiểu biết: chúa ban luật được ghi chép.
 - giai đoạn trưởng thành: chúa sai chính con một người là tình yêu nhập thể để mạc khải rõ ràng.
- Phương pháp phong trào dùng để chia ngành, chia cấp và giáo dục đoàn viên qua từng giai tự theo sự hiểu biết, tâm lý của từng lứa tuổi:
 - ngành aâu: cấp i, ii, iii
 - ngành thiêu: cấp i, ii, iii
 - ngành nghĩa: cấp i, ii, iii
- Phương pháp áp dụng nguyên tắc từ dễ đến khó, đơn giản đến phức tạp.
- Phương pháp này được áp dụng triệt để trong chương trình thăng tiến để đánh dấu những chặng đường học hỏi và huấn luyện.

C. Phương pháp vào sa mạc

- Phương pháp mà thiên chúa giavê dùng để thanh luyện dân do thái khi người dẫn đưa họ vào sa mạc trong 40 năm trường.
- Phương pháp được dùng để huấn luyện, đặc biệt là cấp huynh trưởng.
- Hai điều cốt yếu của phương pháp này là:

- A) không bám víu vào tiện nghi quen thuộc
- b) đặt tín nhiệm vào người huấn luyện.

D. Phương pháp sinh hoạt trẻ

1. Như thánh phaolô nhắc nhở: □anh em hãy vui luôn□, phương pháp sinh hoạt trẻ vui tươi và tươi mới, áp dụng kỹ thuật ca vũ, băng reo, trò chơi, diễn kịch, hoạt cảnh để tạo một khung cảnh huấn luyện và giáo dục vui, tươi và trẻ.
2. Phương pháp chơi mà học, vui mà cố gắng cách giáo dục, thăng tiến học hỏi.

E. Phương pháp hội họp

1. Các tín hữu thời sơ khai dùng các buổi họp để chuyên cần lắng nghe giáo huấn của các tông đồ, trung tín với sự hiệp nhất, với việc bẻ bánh và cầu nguyện. Chính trong hình thức hội họp cộng đồng đó mà họ được dạy dỗ về đường lối của thiên chúa.
2. Phong trào áp dụng các buổi họp để hoạch định, tường trình sinh hoạt và huấn luyện đoàn viên.

VI. TÔNG KẾT

1. Chúa Giêsu thánh thể là sức sống kết hợp các phương pháp siêu nhiên.
2. Lời chúa trong thánh kinh là nền tảng và chất liệu kết hợp các phương pháp tự nhiên.
3. Phương pháp đã sẵn sàng, người huynh trưởng cần phải sáng suốt để tìm ra cái cốt yếu và áp dụng phương pháp sao cho phù hợp với những điều kiện tâm lý, thể lý và môi trường chung trong sinh hoạt của đoàn.

Tóm lại, nhìn vào những điểm độc đáo và qua các phương pháp giáo dục của Phong Trào Thiếu Nhi Thánh Thể. Có thể nói được rằng Phong Trào TNTT đích thực là một môi trường giáo dục thanh thiếu niên phát triển và thăng tiến về cả hai phương diện: TỰ NHIÊN và SIÊU NHIÊN. Hướng dẫn và đào tạo thanh thiếu niên trở nên một Kitô Hữu tích cực, một Kitô Hữu hoàn hảo để từ đó như là những tông đồ nhiệt thành cho giới trẻ trong môi trường sống của mình và nên như những chứng tá Tin Mừng đem Chúa đến cho mọi người mọi nơi. Không những thế, Phong Trào Thiếu Nhi Thánh Thể còn nhằm hướng dẫn và đào tạo thanh thiếu niên trở nên một con người kiện toàn, hữu ích cho tha nhân và xã hội. Là một môi trường giáo dục và đào luyện thanh thiếu niên phát triển các khả năng chuyên môn để có thể áp dụng và thích ứng được trong mọi hoàn cảnh sống không những cho chính bản thân mình mà còn cho đời sống tập thể nơi mình hoạt động.

Ước gì các Huynh Trưởng là những người mang sứ mệnh giáo dục biết tận dụng và khai triển tất cả những điểm độc đáo đó trong việc giáo dục các em của mình đi theo đúng Đường Lối và Tôn Chỉ của Phong Trào Thiếu Nhi Thánh Thể Việt Nam.

Đề Tài Thảo Luận & Khảo Sát:

- 1) Hãy liệt kê những lý do tại sao các em đoàn sinh lại cảm thấy chán nản, không thích đi sinh hoạt nữa?
- 2) Hãy thử phân tích xem phương pháp dạy học nào là phương pháp dễ tạo bầu khí phấn khởi cho đoàn sinh?
- 3) Hãy thử so sánh các phương pháp giáo dục của Phong Trào Thiếu Nhi Thánh Thể và Phong Trào Hướng Đạo khác nhau ở những điểm nào?